

Biblioteksplan

Biblioteksplan för Gnesta kommun 2020-2023

Dokumenttyp	Biblioteksplan
Beslutsinstans	Kommunstyrelsen
Beslutad	2019-12-xx
Senast reviderad	2019-12-xx
Giltig till	tills vidare
Dokumentansvarig	Bibliotekssamordnare
Diarienummer	KS.2019.255
Dokumentinformation	Biblioteksplan för Gnesta kommun 2020-2023
Dokumentet gäller för	Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Vad är en biblioteksplan?	2
3. Mål och arbetsområden	3
3.1 Medeplanering	3
3.2 Det digitala biblioteket.....	3
3.3 Barn och unga	4
3.4 Skolbibliotek	5
3.5 Tillgänglighet.....	5
3.6 Olika språk.....	6
3.7 Kulturella arrangemang	6
3.8 Samverkan	6
4. Uppföljning.....	7

1. Inledning

Biblioteksverksamheten i Gnesta kommun består av ett huvudbibliotek i Gnesta och ett filialbibliotek i Stjärnhov samt ett digitalt bibliotek som nås via bibliotekets webbplats.

Gnesta kommun arbetar för att vara en attraktiv kommun. Här fyller biblioteket en viktig roll i det demokratiska samhällets utveckling genom sitt utbud, sina aktiviteter, sitt arbete för att minska den digitala klyftan och genom att underlätta för studerande.

Biblioteksverksamhet ska enligt bibliotekslagen finnas tillgänglig för alla. Vissa grupper ska särskilt prioriteras. Biblioteket är ett offentligt rum öppet på lika villkor för alla oavsett ärende, ekonomi, etnicitet, ålder, religiösa eller politiska övertygelse. Verksamheten ska ha ett brett HBTQ- perspektiv. Biblioteket ska vara en trygg plats för både besökare och bibliotekspersonal.

Gnesta kommun arbetar aktivt med att bli ännu bättre på professionell service och gott bemötande där fokus ligger på intresse och förståelse för medborgarnas behov och önskemål. Detta ska avspeglas i bibliotekets dagliga arbete. Biblioteket ska även bidra till skolornas uppdrag att arbeta med läsfrämjande aktiviteter.

Syftet med biblioteksplanen är att synliggöra bibliotekets utbud och service och den viktiga folkbildningens roll. Biblioteket vill arbeta för att befintliga besökare fortsätter komma till biblioteket, men också möjliggöra för nya besökare att hitta till Gnesta bibliotek.

2. Vad är en biblioteksplan?

Biblioteksplanen är ett strategiskt dokument som beskriver hur Gnesta kommun arbetar med biblioteksfrågor samt vilken riktning verksamheten och dess utveckling ska ha fram till 2023. Planen ersätter den föregående biblioteksplanen 2016-2018.

Biblioteksplanen 2020-2023 är framtagen i enlighet med Bibliotekslagen (2013:801), UNESCO:s folkbiblioteksmanifest, UNESCO:s skolbiblioteksmanifest, FN:s barnkonvention, Biblioteksutveckling Sörmlands biblioteksplan 2019-2021, Gnesta biblioteks medieplan, Gnesta kommuns jämställdhetsplan och Gnesta kommuns framtidsplan för KS 2019-2021.

3. Mål och arbetsområden

Biblioteksplanen innehåller åtta arbetsområden där de olika målen för bibliotekets verksamhet beskrivs.

3.1 Medeplanering

Bibliotekets mediebestånd ska vara väl sammansatt och väcka läslust samt bidra till lärande på olika nivåer och i olika sammanhang. Bibliotekets mål är att erbjuda ett varierat och aktuellt urval av medier där både den populära och den smalare litteraturen ska få utrymme. Biblioteket ska erbjuda olika medietyper som tryckta böcker och tidskrifter, ljudböcker samt böcker i digital form.

Biblioteket ska möjliggöra fri åsiktsbildning i enlighet med folkbibliotekens demokratiuppdrag. Det innebär att biblioteket även ska erbjuda omdebatterade medier för att på så sätt bidra till debatt, tolkningar och omtolkningar.

Biblioteket ska sträva efter att ha ett bra utbud av grundläggande kurslitteratur för att underlätta för kommuninvånare som vill studera vidare.

Biblioteket ska vara en del av den nationella katalogen Libris och det nationella fjärrlånesamarbetet. Fjärrlån ses som ett komplement till bibliotekets egna bestånd och görs av böcker som inte längre går att köpa in eller som är så speciella att ett inköp inte är motiverat.

Biblioteket ska erbjuda böcker på de nationella minoritetsspråken.

3.2 Det digitala biblioteket

Bibliotekets roll i ett demokratiskt samhälle är att erbjuda alla invånare möjlighet att fritt ta del av information, delta i samhällsdebatten, uppleva kultur och söka kunskap.

När en allt större del av samhällets information enbart finns tillgänglig digitalt måste biblioteket anpassa och utveckla sin verksamhet för att möta nya behov.

Det digitala biblioteket är alltid öppet. Via bibliotekets webbplats ska besökaren kunna låna e-böcker, e-ljudböcker, digitala tidskrifter samt strömmande filmer dygnet runt. Här finns även möjlighet att söka, låna om och reservera fysiska böcker och tidskrifter.

Biblioteket ska sträva efter att kunna guida besökare i det digitala informationsområdet. Bibliotekets målsättning är att anordna digitala caféer där det finns möjlighet att få hjälp med enklare dataanvändning och digitala frågor. I bibliotekets lokaler ska det finnas publika datorer samt ett antal surfplattor att låna.

Biblioteket ska sträva efter att varje år delta i kampanjerna All Digital Week och e-medborgarveckan som båda arbetar för ökad digital delaktighet.

3.3 Barn och unga

Barn och unga är en prioriterad grupp i bibliotekslagen och i Gnesta kommuns styrdokument. En av bibliotekets främsta uppgifter är att stimulera barns och ungas läsning och språkutveckling. Biblioteket arbetar aktivt med kulturella och läsfrämjande aktiviteter för barn och ungdomar i alla åldrar.

Biblioteket ska sträva efter att i samarbete med BVC (barnvårdscentralen) bjuda in nyblivna föräldrar till informationsträffar om vikten av högläsning och språkträning. Biblioteket ska även utveckla ett samarbete med Familjecentralen. Biblioteket ska informera om sin barnverksamhet på Familjecentralen och det ska finnas möjlighet att låna böcker från bibliotekets Pop up-bibliotek.

Biblioteket ska sträva efter att i samarbete med Elevhälsan och logoped erbjuda böcker till barn som behöver stöd i sin språkutveckling.

Biblioteket ska bjuda in alla förskoleelever till biblioteksintroduktion, där eleverna får eget lånekort.

Biblioteket ska erbjuda möjlighet för skolklasser att besöka biblioteket för att få boktips, biblioteksvisningar, delta i läsfrämjande projekt och bokprat. Biblioteket ska även erbjuda bokprat och annan läsfrämjande verksamhet ute på skolorna. Målsättningen är att alla elever i kommunen ska ha lika och rättvis tillgång till biblioteksverksamhet, oavsett vilken skola de tillhör.

Biblioteket ska anordna olika läsprojekt för barn i mellanstadieåldern.

Biblioteket ska sträva efter att anordna aktiviteter för ungdomar i samarbete med andra verksamheter, exempelvis sommarlovsaktiviteter och olika typer av workshops.

3.4 Skolbibliotek

Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för skolbiblioteken på de kommunala grundskolorna i Gnesta kommun. Skolbibliotekens verksamhet ska styras utifrån ett pedagogiskt perspektiv. Förutsättningarna för skolbiblioteken varierar kraftigt bland annat på grund av skolornas olika geografiska placeringar och storlek.

Skolbiblioteken ska väcka elevernas läs- och skrivlust samt stödja deras språk- och kunskapsutveckling. Målsättningen är att göra detta genom att exempelvis erbjuda lässtimulerande projekt, särskilt uppmärksamma pojkars läsning samt att se till att det finns ett regelbundet arbete med boktips, bokprat, novellskrivande och läsecirklar.

Gnesta bibliotek ska bistå och stötta skolbibliotekens arbete.

3.5 Tillgänglighet

Personer med funktionsnedsättning är en prioriterad grupp enligt bibliotekslagen. Biblioteket och dess tjänster ska vara så tillgängliga som möjligt för alla besökare oavsett fysiska och psykiska förutsättningar.

På biblioteket ska det finnas anpassad litteratur för besökare med läs- och skrivsvårigheter. Bibliotekspersonal ska aktivt informera om Legimus – Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) digitala bibliotek med talböcker.

Bibliotekets målsättning är att synliggöra och tillgängliggöra verksamheten för äldre och personer med kognitiv funktionsnedsättning. Detta genom att besöka berörda verksamheter i kommunen med exempelvis högläsning och bokprat. Biblioteket ska uppmärksamma olika temadagar som rör funktionsnedsättningar, till exempel världsdagen för Downs syndrom.

Biblioteket ska sträva efter att samarbeta med olika kommunala verksamheter inom äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Biblioteket ska erbjuda olika typer av tillgängliga medier som böcker i stor stil, talböcker och böcker på lättläst svenska. Biblioteket ska även erbjuda tekniska hjälpmedel åt den som behöver det för att kunna ta del av bibliotekets utbud.

Biblioteket ska sträva efter att i all kommunikation uttrycka sig tydligt, enkelt och begripligt.

3.6 Olika språk

Personer med annat modersmål än svenska är en prioriterad grupp i bibliotekslagen.

Biblioteket ska erbjuda böcker på andra språk än svenska och ska sträva efter att skapa en mötesplats där människor från olika kulturer kan träffas.

Bibliotekets målsättning är att erbjuda språkcaféer och bokcirklar på lättläst svenska.

Biblioteket ska ge barn med annat modersmål än svenska möjlighet att ta del av bibliotekets barnaktiviteter.

Biblioteket ska samarbeta med socialförvaltningens enhet för arbetsmarknadsåtgärder och SFI/Vuxenutbildning.

Biblioteket ska aktivt arbeta för att synliggöra böcker på olika språk för både barn och vuxna. Biblioteket ska anpassa sitt bokbestånd efter målgruppernas behov.

3.7 Kulturella arrangemang

Biblioteket ska vara en plats där besökare kan mötas och delta i olika former av kulturella arrangemang. Biblioteket ska sträva efter att anordna aktiviteter som författarbesök, bokcirklar, föreläsningar och olika utställningar.

Bibliotekslokalen tillhör alla. Det ska vara möjligt för kommunens invånare att kunna använda biblioteket för att till exempel kunna ställa ut egen konst eller arrangera en föreläsning i samarbete med biblioteket.

Biblioteket ska prioritera att anordna arrangemang för barn, exempelvis aktiviteter under skollov, barnteater, bokkalas och musikföreläsningar.

3.8 Samverkan

Bibliotekets målsättning är att samarbeta med många olika aktörer både lokalt, regionalt och nationellt.

4. Uppföljning

Biblioteksplanen ska årligen följas upp i delårsbokslut och årsredovisning.

Biblioteket ska dessutom utgå från biblioteksplanen i verksamhetens planeringsarbete som ska ske en gång i halvåret.